

- 1) Til sikring af bevismidler, det offentliges krav på udbytte- eller genstandskonfiskation eller forurettedes krav på tilbagelevering af genstande, jf. § 801, stk. 1, nr. 1-3.
- 2) Til sikring af det offentliges krav på sagsomkostninger, værdikonfiskation eller bøde eller forurettedes krav på erstatning i sagen, jf. § 801, stk. 1, nr. 2-3.
- 3) Når tiltalte har unddraget sig sagens videre forfølgning, jf. § 801, stk. 1, nr. 4.

2.3.4. Formuebeslag

Efter retsplejelovens § 801, stk. 1, kan beslaglæggelse af en tiltalts formue anvendes som pressionsmiddel med henblik på at sikre den pågældendes tilstedeværelse under domsforhandlingen.

Strafferetsplejeudvalget foreslår denne form for beslaglæggelse opretholdt, jf. den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 801, stk. 3.

Efter den gældende bestemmelse omfatter et formuebeslag også aktiver, som den tiltalte senere måtte erhverve, herunder indtægter af de beslaglagte aktiver, som indgår under beslaglæggelsen.

Efter Strafferetsplejeudvalgets lovudkast skulle formuebeslag fremover kun omfatte formuen på tidspunktet for rettens afgørelse, samt afkast heraf, men derimod ikke aktiver, som tiltalte senere måtte erhverve. Udvalget har begrundet sit forslag med hensynet til at opnå en klarere afgrænsning af, hvilke aktiver der er omfattet af beslaglæggelsen. I forbindelse med høringsen over betænkningen er det påpeget, at det ikke er hensigtsmæssigt at afskære muligheden for at beslaglægge aktiver, som den mistænkte senere måtte erhverve. Den gældende regel herom har således ikke givet anledning til problemer i praksis. Justitsministeriet har på den baggrund ikke fundet grundlag for på dette punkt at ændre den gældende retstilstand.

I betragtning af, at der, også inden tiltale rejses, kan bestå en undtagelsesrisiko, kan det overvejes, om der burde indføres en adgang til beslaglæggelse allerede fra et tidligere tidspunkt, f.eks. fra sigtelsen. Dette er også blevet påpeget i forbindelse med høringsen over Strafferetsplejeudvalgets betænkning. Udvalget har imidlertid, henset til den begrænsede anvendelse af den hidtidige § 801, ikke fundet grundlag for at foreslå en sådan skærpe af reglerne i forhold til gældende ret. Udvalget har herved peget på, at der samtidig foreslås indført en adgang til beslaglæggelse til sikkerhed for bødekraft.

Justitsministeriet er enig i, at der ikke er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at lade reglerne finde anvendelse, inden der er rejst tiltale. Justitsministeriet kan

således tilslutte sig den af Strafferetsplejeudvalget foreslåede udformning af bestemmelsen.

2.3.5. Beslaglæggelse hos journalister m.fl.

2.3.5.1. Som det fremgår af pkt. 2.2. ovenfor, er der i forbindelse med gennemførelsen af medieansvarsloven sket en ændring af retsplejelovens § 172. Der er bl.a. sket en udvidelse af reglerne om kildebeskyttelse, således at betingelserne for meddelelse af vidnepålæg til journalister m.fl. er gjort strengere og mere præcise.

Som en konsekvens af denne lovændring har Strafferetsplejeudvalget foreslået, at der indføres en beskyttelse for journalister m.fl., der svarer til retsplejelovens § 172.

Justitsministeriet er enig i dette forslag, hvorefter der bør gælde en begrænsning med hensyn til adgangen til at foretage beslaglæggelse hos personer, der efter § 172 er fritaget for at afgive forklaring som vidne i sagen. Der henvises til de foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 802, stk. 4, 2. pkt., og § 803, stk. 2, 2. pkt., samt bemærkningerne til disse bestemmelser.

De foreslåede bestemmelser svarer til de nye regler om ransagning, der er gennemført ved lov nr. 411 af 10. juni 1997, jf. retsplejelovens § 794, stk. 3, 2. pkt., og § 795, stk. 2, 2. pkt.

Det bemærkes, at Udvalget om samarbejdet mellem retterne og pressen i betænkning nr. 1330/1997 (s. 46-48 og 157-180) har foreslået en udvidelse af kildebeskyttelsen efter retsplejelovens § 172. Justitsministeriet forventer i løbet af kort tid at fremsætte lovforslag på grundlag af betænkningen. En udvidelse af kildebeskyttelsen vil - i kraft af henvisningen til § 172 - også få virkning med hensyn til beslaglæggelse og edition (samt med hensyn til ransagning).

2.3.5.2. Det anføres i betænkning nr. 1205/1990 om medieansvar (s. 79), at spørgsmålet om videreførelse af de hidtidige regler i presselovens § 14, 3. og 4. pkt., om beslaglæggelse af skrifter hos tredjemand eller postvæsenet - der er ophævet ved lov nr. 348 af 6. juni 1991 om medieansvar - bør indgå i overvejelserne om en revision af retsplejelovens beslaglæggelsesregler.

Efter Justitsministeriets opfattelse omfatter den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 803, stk. 1, efter sin ordlyd også beslaglæggelse i de situationer, der var omfattet af de nævnte regler i presseloven. Justitsministeriet finder derfor ikke grundlag for at foreslå særlige regler om beslaglæggelse af skrifter hos tredjemand eller hos postvæsenet.

2.3.5.3. Strafferetsplejeudvalget har foreslået, at reglerne om, at det første gennemsyn af papirer skal iværksættes af retten, jf. den gældende bestemmelse i